

Betydning det Spørgsmaal vil faa ude i Landet, at man vil tilpligte Landet at svare en saa stor Afgift til Kjøbenhavns Kommune, skal Tiden vise. Det ærede Medlem mente, at mit Standpunkt var en Appel til Dumheden og til Egennytten. Ja, det ærede Medlem stiller sig paa et meget højt Stade i sine Domme og Paaastande. Hvad Paaastande angaar, er det ærede Medlem ikke billig, dem har han til sin Raadighed i en meget stor Udstrækning. Men dersom mit Standpunkt er en Appel til Dumhed og Egennytte, glæder det mig, at jeg dog i den Henseende er i fuld Overensstemmelse med det Standpunkt, som Rigsdagen og dette Ting have indtaget, saa længe vi have haft en Rigsdag. (Ordføreren [J. C. Christensen]: Det er ikke Tilfældet!) Det er netop Tilfældet. Da vi vedtog Loven af 8de Marts 1856, forpligtede vi Statskassen, den fælles Kasse, som det ærede Medlem saa ofte taler om, til at udrede aarlige Bidrag til Skolevæsenet uden for Kjøbenhavn, uden at give tilsvarende Bidrag til Kjøbenhavns Kommune, og jeg viste i Gaar, at det samme er Tilfældet med Hensyn til de 700,000 Kr., som vi yde af Statskassen til Lærerlønninger. Disse Penge tages ogsaa af den fælles Kasse, men ydes kun til Lærere uden for Kjøbenhavn, medens Kjøbenhavns Kommuneskolelærere ikke faa Del deri, og det var et Standpunkt, som det ærede Medlems store Forbillede, afdøde Berg, med stor Styrke hævdede, at Kjøbenhavn her indtog en Særstilling, havde sit eget Skolevæsen med særegne Regler, og at man derfor med fuld Ret kunde tage af Statskassen til Skolevæsenet og Lærere uden for Kjøbenhavn uden samtidig at give Kjøbenhavn en Kvotadel deraf. Om det ærede Medlem vil beskyldte sit Forbillede for, at han appellerede til Dumhed og Egennytte, skal jeg selvfølgelig henstille. Det ærede Medlem vilde jo vise, hvor inkonsekvent vi handle, naar vi ikke kunne følge ham i denne Sag, idet han mindede mig om, hvorledes vi stillede os, da vi for nogle Aar tilbage udbetalte af Statskassen til Kommunen for meget indbetalte Skatter, og da lod Kjøbenhavns Kommune ogsaa faa sin Del. Ja, selvfølgelig. Det Standpunkt har jeg altid indtaget og indtager fremdeles, at naar man giver en Lov for det hele Land og for den hele Befolkning, maa enhver Kommune, uanset dens Stilling i øvrigt, være ligestillet lige over for Statskassen. Et er jo dog at sige som saa: Her have alle Kommuner, alle Borgere i Landet indbetalt for mange Skatter, vi kunne undvære 1,200,000 Kr., og dem ville vi

tilbegehøret til Skatteyderne. Selvfølgelig ere her alle Kommuner og Skatteborgere ligestillede over for Statskassen, og vi have derfor ladet Kjøbenhavns Kommune vederfares fuld Retfærdighed. Og et andet er den Sammenligning, det ærede Medlem i Dag kom tilbage til, idet han omtalte Spørgsmaalet om Rigsdagens Stilling over for Sindssygevæsenet. Det Billede halter. Det ærede Medlem ved nok, at alle Billeder halte, men dette halter paa begge Ben. Her er der netop Tale om, at Staten i sin Tid overtog hele Udgiften til Sindssygevæsenet, der tidligere laa paa Kommunerne — paa Kjøbenhavns Kommune for dens Sindssygevæsen og paa Amtskommunerne for Sindssygevæsenet uden for Kjøbenhavn — og gjorde det til en Statsag. Slikt er der ikke Tale om her. Dersom denne Lov tilsigtede at gøre Almue- og Borgerskolen her i Landet til en Statsskole, saa at Staten overtog samtlige Udgifter til disse Skoler, maatte Kjøbenhavn selvfølgelig være falden ind under en saadan Reform, men det er der ikke Tale om. Vi beholde den gamle Ordning af Borger- og Almueskolevæsenet uden for Kjøbenhavn, det vedbliver at være et kommunalt Skolevæsen med en kommunal Ledelse, kommunalt Tilsyn og kommunale Bidrag, og det er kun, fordi man ved denne Omordning af Skolevæsenet med en Formindskelse af Børnetallet i Klasserne og med Oprettelsen af ny Skoler ikke, paa Grund af Landets økonomiske Stilling, finder det forsvarligt at paalægge Kommunerne uden for Kjøbenhavn alene at udrede de forøgede Byrder, at man er enig om at give Bidrag af Statskassen. Dette er vidt forskelligt fra det, man i sin Tid gjorde, da man lod Staten paatage sig Udgifterne til Sindssygevæsenet. Hvorvidt man den Gang handlede retfærdig, maa det ærede Medlem forhandle om med sin Partifælle, det ærede Medlem for Kjøbenhavns 7de Valgkreds (C. Hage). De ere jo saa gode Venner i det Parti, at de ikke trænge til noget Klister. Jeg synes dog, de klistre ret godt, Klisterpotten koger ret jævnlige for de Herrer. Den Gang vi behandlede Sindssygeloven, udtalte det ærede Medlem for Kjøbenhavns 7de Valgkreds sin Misfornøjelse, thi de kjøbenhavnske Rigsdagsmænd ere vanskelige at gøre tilpas, naar det gælder om at faa Bidrag af Statskassen. Det, som den ærede Ordfører nu kalder en Retfærdighedshandling, som man den Gang øvede, da man lod Kjøbenhavn faa Del i Udgifterne til Sindssygevæsenet, kaldte det ærede Medlem for Kjøbenhavns